

Академія наук вищої освіти України

Науково-інформаційний ВІСНИК

№ 5(66)
листопад-грудень

- В номері:**
- * Дорога освітянська громада!
  - * Вітаємо!
  - * Проблеми сьогодення
  - * До проблем реформування освіти і науки
  - * Мова – душа народу
  - * Нові публікації
  - * Постаті
  - * Хроніка
  - * Звіт про науково-організаційну діяльність АН ВО України в 2009 році
  - * Наші ювіляри
  - * Лист до редакції
  - * Цікаво знати

Київ – 2009

Друкується за ухвалою Президії АН ВО України від 20 листопада 2009 р. (протокол № 9)

Редакційна колегія: Дубина М.І., д.філол.н., проф. (голова); Зозуля І.С., д.м.н., проф.; Александров Є.Є. д.т.н., проф.; Андрейцев В.І., д.ю.н., проф.; Андрущенко В.П., д.філос.н., проф.; Говоров П.П., д.т.н., проф.; Горбачук І.Т., д.ф.-м.н., проф.; Грицаєнко З.М., д.с.-г.н., проф.; Жадько В.О., д.філос.н., проф.; Жеребко В.М., д.с.-г.н., проф.; Зверяков М.І., д.е.н., проф.; Зіменковський Б.С., д.фарм.н., проф.; Зінь Е.А., д.е.н., проф.; Євтушенко С.К., д.м.н., проф.; Ільницький І.Г., д.м.н., проф.; д.і.н., проф.; Кравців Р.Й., д.в.н., проф.; Кузнецов Ю.М., д.т.н., проф.; Курило В.І., д.ю.н., проф.; Литвин В.П., д.в.н., проф.; Мартиненко М.А., д.ф.-м.н., проф.; Михайленко В.Є., д.т.н., проф.; Мірошніченко С.І., д.т.н., проф.; Ніколайчук В.І., д.б.н., проф.; Падалка О.С., д.пед.н., проф.; Поляков М.В., д.ф.-м.н., проф.; Попов М.В., д.філос.н., проф.; Процюк Р.Г., д.м.н., проф.; Рудик С.К., д.в.н., проф.; Сіпітий В.І., д.м.н., проф.; Стецюк В.В., д.г.н., проф.; Табачніков С.І., д.м.н., проф.; Товажнянський Л.Л., д.т.н., проф.; Тугай А.М., д.т.н., проф.; Хомич В.Т., д.б.н., проф.; Шакун В.І., д.ю.н., проф.; Шевчук С.В., проф. (відповідальний секретар).

Свідоцтво про державну реєстрацію – серія КВ №6664

від 31.10.2002 р.

© АН ВО України, 2009

Академія наук вищої освіти України

Голова редколегії – акад. Дубина М.І.

Редактор – акад. Шевчук С.В.
Коректор – Молдован М.В.
Набір та верстка – Тищенко Л.В.

Видання зареєстроване в Державному комітеті інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України свідоцтво серія КВ №6664 від 31.10.2002 р.

Видається українською мовою

Загальний тираж – 450 прим.

Адреса редакції 01054, м. Київ-54
вул. Тургенєвська, 11
офіс 1.1
т/факс: 486-89-16
Е-пошта: anvuz@ukr.net
сайт: www.anvou.org.ua

Редакція може не поділяти
точки зору авторів

*Друкується за ухвалою
Президії АН ВО України
від 20 листопада 2009 р.
(протокол № 9)*

© АН ВО України, 2009р.

ЗМІСТ

Дорога освітянська громада!	4
Вігасмо!	5
Проблеми сьогодення	6
До проблеми реформування освіти і науки	24
Назріли зміни.....	24
Мартиненко М.А. Чи заколосяться Болонські посіви на українському полі освіти?.....	49
Мова – душа гароду	64
Розмовляймо українською.....	64
Мацько Л.І. Функціональне поле української мови у структурах соціальної комунікації.....	68
Зупинити повзуче зросійщення.....	77
Українською заговорять у Кембриджі.....	94
Нові публікації	95
Сохни А. Інтеграція освіти і науки в європейську систему.....	95
марченко Л.П. Ферментативний апарат і активність травних ферментів у птахів різної трофічної спеціалізації в пренатальному і постнатальному онтогенезі.....	103
Грицаєнко З.М. Наукові дослідження проблемної лабораторії від МІНАПК України і новітні технології виробництва високоякісної продукції рослинництва.....	120
Михайленко В.Є. Десятиріччя української асоціації з прикладної геометрії.....	129
Постаті	135
Павло Кравчун.....	135
Людмила Юр'єва.....	140
Ніна Коль-Якимова.....	145
Нік Голоняк.....	148
Хроніка	151
Звіт про науково-організаційну діяльність АН ВО України в 2009 році	163
Наші ювіляри	254
Людвик Шимон.....	255
Барабаш Орест Юліанович.....	258
Лист до редакції	261
Цікаво знати	263

ЛЮДВИК ШИМОН

Шимон Л.Л. – відомий вчений у галузі атомної фізики і квантової електроніки, народився 22 листопада 1934 року в с.Терново Тячівського району Закарпатської області в сім'ї залізничника. Закінчив фізико-математичний факультет Ужгородського державного університету (1957), кандидат (1966), доктор (1985) фіз.-мат. наук, доцент (1968), професор (1986). З 1982 по 2008 роки - завідувач кафедри квантової електроніки і науковий керівник Проблемної науково-

дослідної лабораторії фізичної електроніки, з 1988 по 2004 роки - декан фізичного факультету. Заслужений працівник народної освіти УРСР (1991), член Українського та Американського фізичних товариств (1992), академік АН ВШ 93 2002 вищої освіти) України (1993), лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1995), Соросівський професор (1996), член товариства Академії Наук Угорщини (2000), Відмінник освіти України (2001), Заслужений професор УжНУ (2005). Наукові досягнення пов'язані з дослідженнями збудження та іонізації атомів електронним ударом (для вирішення проблем застосування фізики плазми), складних біомолекул та кластерів (проблеми охорони природи та екології); взаємодії лазерного випромінювання з атомами у вільному стані (для вирішення проблем створення приладів нового покоління), взаємодії ультрафіолетового випромінювання з біологічними рідинами (проблема здоров'я людини), а також в галузі квантової електроніки - по вивченню процесів та явищ в робочих

середовища когерентних та некогерентних джерел випромінювання.

Автор і співавтор понад 450 наукових публікацій в провідних фізичних журналах та матеріалах всеукраїнських і міжнародних конференцій, 35 винаходів, 45 праць з методики викладання та з питань історії фізики, 1 монографії, 2 підручників, 4 посібників.

Підготував 11 кандидатів та 4 докторів фіз.-мат. наук.

Державні, наукові, громадські та міжнародні визнання: "Диплом почета" - вища нагорода ВДНГ СРСР (1973); пам'ятна медаль та відповідний диплом "Учаснику підготовки і забезпечення управління полетом космічних кораблів "Союз-Аполлон" від Радянського центру керування польотами космічних кораблів (1975); Занесений на Ужгородську міську дошку пошани (1986); Заслужений працівник народної освіти УРСР (1991); член Американського фізичного товариства (1992); академік Академії наук вищої освіти України (1993); лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1995); "Соросівський професор" (1996); Визнаний Міжнародним біографічним центром Кембріджа (Англія) за результатами проведених конкурсів: "Міжнародна людина року 1997-1998" та "Міжнародний вчений року 2008"; "Подяка" Президента за сумлінну працю, значний особистий внесок у розвиток і зміцнення Української держави (2000); член товариства Академії Наук Угорщини (2000); Відмінник освіти України (2001); лауреат "Кращий закарпатець - 2001" (номінація - кращий освітянин) за наслідками регіонального конкурсу 2002 року; відзнака Закарпатської обласної державної адміністрації "За розвиток регіону" (2004); лауреат "Нагороди Ярослава Мудрого" за значний здобуток у галузі науки і техніки (2004). Диплом Заслуженого професора Ужгородського національного університету (2005). Нагорода (нагрудний знак та диплом) від АН вищої освіти України - за багаторічну сумлінну працю у вищій школі та за значні наукові досягнення (2008). Указом Президента України нагороджений орденом "За заслуги" III ступеня за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної науки,

підготовку висококваліфікованих спеціалістів та багаторічну сумлінну працю (2008).

Нагороджений також Почесними грамотами Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти СРСР (1985), Міністерства освіти і науки України (1994), Закарпатської обласної ради (1995), Управління освіти і науки Закарпатського облвиконкому (2000), Закарпатської обласної державної адміністрації (2001), пам'ятними медалями.

Президія і Відділення фізики АН ВО України вітають Ювіляра з Днем народження і зичать міцного здоров'я та успіхів на життєвій і науковій ниві.

*Іван Горбачук,
академік секретар
Відділення фізики та астрономії*